

3 Uluslararası Katılımlı
Ulusal Disiplinlerarası
Erken Çocuklukta Müdahale Kongresi
"bilimsel bilgiyi uygulamaya yansıtma"

31 Mart - 03 Nisan 2016
Anadolu Üniversitesi
Öğrenci Merkezi

ÖZET KİTABI

Poster Bildiri #36

Oyun Temelli Ev desteği ve Çocuk Merkezli Eğitim Programının:
Etkililiği Üzerine Çalışma

Oktay TAYMAZ SARI, Dilek KASIM, Elif BİÇER

Bu çalışmanın amacı “oyun temelli ev destek ve çocuk merkezli eğitim programı”nın etkililiğini değerlendirmektir. Araştırmada ortalama ayda bir kez kurum destekli eğitim yapılmış, daha sonra hazırlanan bireysel gelişim programı çocuğun evinde diğer araştırmacılar tarafından haftada 3 kez 2 saat olacak şekilde ailenin katılımı ile uygulanmıştır. Uygulama sonuçlarının değerlendirilebilmesi için eğitim öncesinde ve sonrasında Ankara Gelişim Envanteri (AGTE) ve Otizm Davranış Kontrol Listesi (ABC) ile değerlendirme yapılmış, dil gelişimlerini belirlemek için katılımcıların kullandığı kelime sayıları ve oyun süreleri ve oyun tarzları kayıt edilmiştir. Araştırmacının çalışma grubunu 21-39 ayları arasında eğitime başlanan 4 çocuk oluşturmaktadır. Katılımcılarla yapılan eğitimlerde önce 1. araştırmacı ile kurum destekli eğitim sağlanmış ve bireysel gelişim programı oluşturulmuş, daha sonra 2. ve 3. araştırmacılar tarafından bu program ev ortamında aile katılımı sağlanarak yapılmıştır. Her ay program değerlendirilmesi 1. araştırmacı tarafından kurumda yapılmış, katılımcı-1 ile eğitimin ilk dört aylık süreci, katılımcı-2 ile ilk altı aylık süreci, katılımcı-3 ile 2 yıl 5 aylık süreci, katılımcı-4 ile 1 yıl 5 aylık eğitim süreci araştırmada yer almıştır. Katılımcılarla bu eğitim programı dışında herhangi bir destek eğitim ve medikal destek almamıştır. Bu çalışma sonuçları değerlendirildiğinde, uygulama öncesi ve sonrası hesaplanan AGTE puanları arasında anlamlı fark olup olmadığına dair yapılan t-testi sonrası dil-bilişsel ve sosyal öz bakım alanlarında ve genel gelişim bakımından fark olduğu bulunmuştur ($p<.05$). Buna göre

çocukların, dil-bilişsel ($\bar{X}_{\text{Ön-test}}=15,25$; $\bar{X}_{\text{Son-test}}=52,00$), sosyal-öz bakım ($\bar{X}_{\text{Ön-test}}=15,00$; $\bar{X}_{\text{Son-test}}=33,00$) ve genel gelişim ($\bar{X}_{\text{Ön-test}}=60,75$; $\bar{X}_{\text{Son-test}}=127,50$) puanlarında uygulama sonrası anlamlı fark meydana gelmiştir. Ayrıca uygulama öncesi ve sonrası hesaplanan ABC genel ve tüm alt boyut puanları arasında anlamlı fark olduğu bulunmuştur ($p<.05$). Çocukların duyuşsal ($\bar{X}_{\text{Ön-test}}=9,75$; $\bar{X}_{\text{Son-test}}=0,00$), ilişki kurma ($\bar{X}_{\text{Ön-test}}=28,00$; $\bar{X}_{\text{Son-test}}=1,75$), beden ve nesne kullanımı ($\bar{X}_{\text{Ön-test}}=12,50$; $\bar{X}_{\text{Son-test}}=2,25$), dil becerileri ($\bar{X}_{\text{Ön-test}}=17,75$; $\bar{X}_{\text{Son-test}}=4,50$), sosyal ve öz bakım ($\bar{X}_{\text{Ön-test}}=16,50$; $\bar{X}_{\text{Son-test}}=5,75$) ve toplam puanlarında ($\bar{X}_{\text{Ön-test}}=84,50$; $\bar{X}_{\text{Son-test}}=14,25$) uygulama sonrası son test puanları lehine anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Katılımcıların genel gelişim düzeyleri (AGTE) ve ABC genel ve alt boyutlarındaki ilişki değerlendirildiğinde program uygulanmadan önce AGTE ve ABC arasında pozitif bir ilişki varken (biri artarken diğersinin de artması veya tersi) son test durumunda, iki ölçek arasında negatif bir ilişki olduğu görülmüştür. Katılımcıların gelişim düzeyleri artarken, otizm davranışlarını gösterme düzeylerinde bir düşüş görülmüştür. Katılımcıların sözcük sayısı değerlendirildiğinde, başta ilk 3 katılımcıda hiç sözcük yokken, katılımcı-4'ün ortalama 10 sözcük ile tek kelime kullandığı görülmüş, eğitim sonrasında ise çocukların yaşları seviyesinde sözcük kullandıkları gözlemlenmiştir. Katılımcıların oyunda kalma süreleri incelendiğinde eğitim öncesinde 4-5 sn bir nesne ile ilgilenip oyunda kalabildikleri görülürken, eğitim sonunda 5-15 dakika oyunda aktif katılımda bulunabildikleri görülmüştür.